

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av företags- och organisationsdatalagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av företags- och organisationsdatalagen (RP 132/2018 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Mika Björklund, arbets- och näringsministeriet
- ledande expert Helena Hynynen, Skatteförvaltningen
- överinspektör Tiina Salonen, Skatteförvaltningen
- projektkoordinator Esa Kosonen, Patent- och registerstyrelsen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om företags- och organisationsdatalagen ändras. Ansvar för det tekniska underhållet av företags- och organisationsdatasystemet, som upprätthålls gemensamt av Patent- och registerstyrelsen och Skatteförvaltningen, överförs i sin helhet till Patent- och registerstyrelsen. Dessutom föreslås vissa tekniska ändringar i lagen. Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2019 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2019.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionens huvudsakliga innehåll. Befogenhetsfördelningen mellan Patent- och registerstyrelsen och Skatteförvaltningen föreslås bli ändrad. De upprätthåller tillsammans företags- och organisationsdatasystemet, och enligt förslaget ska det tekniska underhållet och utvecklingsarbetet lyftas över på Patent- och registerstyrelsen. Skatteförvaltningen ska ha kvar sina tidigare registeringsuppdrag, båda myndigheterna ska fortfarande kunna göra anteckningar i systemet och registret.

Betänkande EkUB 22/2018 rd

Ekonomiutskottet välkomnar förslaget och tillstyrker det utan ändringar. Utskottet föreslår trots det att hänvisningen till att landskap ska registreras i stamregistren (3 § 1 mom. 3 punkten). Utskottet påpekar att den landskapsorganisation som avses i bestämmelsen ännu inte existerar och att det enligt grundlagsutskottets praxis på senare tid (GrUU 33/2018 rd – RP 145/2018 rd) inte går att i lagstiftningen hänvisa till organisationer som är tänkta att inrättas i framtiden. Den aktuella lagstiftningen har samband med budgetförfarandet för 2019 och riksdagen måste därför kunna behandla den i plenum så snart som möjligt.

Vidare föreslår utskottet en teknisk strykning i lagtexten, nämligen att de föreslagna ändringarna i 10 § 3 mom. och 11 § 2 mom. förkastas, eftersom likadana bestämmelser redan finns i proposition RP 127/2018 rd.

Vidareutveckling av bestämmelserna. Utöver bestämmelserna om överföring av ansvaret för underhåll och utveckling innehåller lagförslaget bestämmelser om en gemensamt personuppgiftsansvarig enligt vad som föreskrivs i EU:s allmänna dataskyddsförordning (2016/679). Enligt bestämmelsen är Patent- och registerstyrelsen och Skatteförvaltningen personregisteransvariga vid behandling av personuppgifter som ingår i företags- och organisationsdatasystemet. Bestämmelserna gäller också personuppgifter som finns i systemet. I fortsättningen när lagstiftningen om företags- och organisationsdatasystemet ses över är det enligt utskottet viktigt att med avseende på kraven i dataskyddsförordningen bedöma om det behövs mer ingående lagbestämmelser om de gemensamt personuppgiftsansvarigas uppgifter och ansvar vid behandling av personuppgifter.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 132/2018 rd med ändringar.

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av företags- och organisationsdatalagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i företags- och organisationsdatalagen (244/2001) 14 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1325/2006,

ändras 1 § 1 mom., 2 § 5 punkten, ~~3 § 1 mom. 3 punkten~~, 5 och 9 §, 10 § 1 mom., 10 § 2 mom. 1 och 2 punkten samt 10 § ~~3 och 4 mom.~~, **11 § 1 mom. samt** 17 och 20 §, av dem 10 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1099/2014, ~~10 § 3 mom. sådant det lyder i lag 464/2017 och 11 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 464/2017~~, samt

Betänkande EkUB 22/2018 rd

fogas till 1 § ett nytt 3 mom. och till 11 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag / , ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på givande och användning av enhetliga beteckningar som specificerar företag och organisationer samt på anmälan om, insamling och lagring av identifikations- och basuppgifter om företag och organisationer i företags- och organisationsdatasystemet, på upprätthållande av detta system och på utlämnande av uppgifter ur systemet.

Patent- och registerstyrelsen ska svara för det tekniska underhållet och utvecklandet av företags- och organisationsdatasystemet. Anteckningar i företags- och organisationsdatasystemet och i registret över företags- och organisationsnummer får göras av Patent- och registerstyrelsen och av Skatteförvaltningen.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) *företags- och organisationsdatasystemet* ett enhetligt informationssystem som ska upprätthållas med hjälp av automatisk databehandling och som bildas av de registreringsskyldigas identifikations- och basuppgifter vilka lagras för Patent- och registerstyrelsens och Skatteförvaltningens bruk och av det register som innehåller dessa uppgifter samt av nödvändiga förbindelser med de system som upprätthåller uppgifter och med de allmänna datanäten,

3 §

Enheter som ska registreras i företags- och organisationsdatasystemet

I företags- och organisationsdatasystemet registreras följande företag och organisationer som skall registreras i ett eller flera av stamregistren i fråga:

3) staten och dess inrättningar, kommuner, samkommuner, i 1 § 1 mom. i landskapslagen (/-) avsedda landskap, församlingar och andra religionssamfund samt andra offentligrättsliga juridiska personer;

Betänkande EkUB 22/2018 rd

5 §

Uppgifter som ska föras in i registret över företags- och organisationsnummer

I registret över företags- och organisationsnummer förs de uppgifter in som räknas upp i 4 §, med undantag av följande uppgifter som endast registreras med tanke på beskattningen:

1) en fysisk persons personbeteckning, personens namn i det fall att han eller hon använder en registrerad firma i sin verksamhet, och en adress som är avsedd för annat än allmänt bruk,

2) identifikations- och basuppgifter om en fysisk person och ett dödsbo som bedriver annan verksamhet än näringsverksamhet, med undantag av de uppgifter som avses i 4 § 2 mom. 2–7 och 10 punkten, samt

3) en beskattningssammanslutnings identifikations- och basuppgifter, med undantag av de uppgifter som avses i 4 § 2 mom. 2–7 och 10 punkten.

I registret över företags- och organisationsdatanummer förs uppgifter enligt 1 mom. 1 punkten inte heller in om uppgifterna upprätthålls med tanke på företags- och organisationsdatasystemet.

I fråga om sådana företag och organisationer samt andra registreringsskyldiga vars verksamhet anses ha upphört helt och hållet, utplånas kontaktinformationen ur registret över företags- och organisationsnummer ett år efter det att verksamheten upphörde.

9 §

Givandet av företags- och organisationsnummer

En registreringsskyldig ges ett företags- och organisationsnummer utgående från en etableringsanmälan som denne har gjort och som avses i 10 §. Numret ges och förs in i registret av antingen Patent- och registerstyrelsen eller Skatteförvaltningen. Numret kan också ges på initiativ av nämnda myndigheter, om detta är nödvändigt för att myndigheterna ska kunna sköta sina lagstadgade uppgifter.

10 §

Etableringsanmälan

Bildande av ett registreringsskyldigt företag, grundande av en registreringsskyldig organisation, inledande av näringsverksamhet och flyttning av hemort till Finland ska anmälas på en blankett för etableringsanmälan som har fastställts för detta syfte eller i företags- och organisationsdatasystemets e-tjänst. Anmälan kan lämnas till Patent- och registerstyrelsen eller Skatteförvaltningen.

I etableringsanmälan ska följande uppgifter och handlingar lämnas:

1) i anmälans grunddel de uppgifter som ska föras in i företags- och organisationsdatasystemet och om vilka föreskrivs i 4 § 1 mom., uppgift om vilka register anmälan gäller samt kontaktinformation för ombudet eller någon annan kontaktperson,

2) i Skatteförvaltningens del av blanketten de uppgifter som behövs för att den som gör anmälan ska kunna registreras som mervärdesskattskyldig, försäkringspremieskattskyldig eller arbetsgivare som regelbundet betalar lön samt uppgifter för att den som gör anmälan ska kunna införas i

Betänkande EkUB 22/2018 rd

förskottsuppbördsregistret och förskottet ska kunna fastställas, om uppgifterna inte har lämnats direkt till Skatteförvaltningen,

~~Trots 1 mom. och 2 mom. 3 punkten ska följande uppgifter anmälas till handelsregistret i företags- och organisationsdatasystemets e-tjänst:~~

~~1) uppgifter om sådana sammanslutningars verkliga förmånstagare som avses i 3 § 1 mom. 1, 5 och 6 punkten i handelsregisterlagen (129/1979), med undantag av bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt lagen om bostadsaktiebolag;~~

~~2) uppgifter om utländska trusters verkliga förmånstagare.~~

Fysiska personer som avses i 3 § 2 mom. 1–3 punkten och som inte enligt bestämmelserna i lagen om förskottsuppbörd eller mervärdesskattelagen är skyldiga att anmäla sig för registrering i Skatteförvaltningens arbetsgivar- eller förskottsuppbördsregister eller registret över mervärdesskattskyldiga samt fysiska personer som avses i 4 punkten i nämnda moment kan ge sina uppgifter separat på en för detta syfte fastställd blankett eller i företags- och organisationsdatasystemets e-tjänst.

11 §

Anmälan om ändring och nedläggning

När en omständighet som har lagrats i företags- och organisationsdatasystemet i enlighet med 4 § 1 mom. ändras ska detta utan dröjsmål anmälas på en för ändamålet fastställd blankett eller i företags- och organisationsdatasystemets e-tjänst. Anmälan ska också göras när de uppgifter som avses i 4 § 2 mom. 2–10 punkten eller grunderna för dem ändras. Anmälan ska dessutom göras vid sådan förändring av förhållandena som enligt gällande bestämmelser ska anmälas till stamregistret.

~~Följande uppgifter ska anmälas till handelsregistret i företags- och organisationsdatasystemets e-tjänst:~~

~~1) uppgifter om sådana sammanslutningars verkliga förmånstagare som avses i 3 § 1 mom. 1, 5 och 6 punkten i handelsregisterlagen, med undantag av bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt lagen om bostadsaktiebolag;~~

~~2) uppgifter om utländska trusters verkliga förmånstagare.~~

När anmälan ges in ska i övrigt iaktas bestämmelserna i 10 § 1 mom. om lämnande av etableringsanmälan.

17 §

Myndigheternas ansvar för registreringarna

Rättsverkningarna av de uppgifter som lagras i företags- och organisationsdatasystemet bestäms enligt bestämmelserna om stamregistren. För riktigheten av de anteckningar som görs i registret över företags- och organisationsnummer ansvarar den myndighet i vars stamregister uppgiften i fråga har lagrats eller som gör anteckningen i företags- och organisationsdatasystemet.

Personregisteransvariga i samband med behandlingen av personuppgifter som ingår i företags- och organisationsdatasystemet är Patent- och registerstyrelsen och Skatteförvaltningen.

Betänkande EkUB 22/2018 rd

20 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om mottagandet av anmälningar, givandet av företags- och organisationsnummer och om dess tekniska form, om hur uppgifter om företag och organisationer som har upphört med sin verksamhet ska behandlas i registret över företags- och organisationsnummer, fastställandet av innehållet i blanketterna, bevaringen och arkiveringen av handlingar samt om de tekniska förbindelserna mellan företags- och organisationsdatasystemet och stamregistren utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 30.11.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Martti Mölsä blå
vice ordförande Harri Jaskari saml
medlem Harry Harkimo liik
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Lauri Ihalainen sd
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Markus Lohi cent
medlem Lea Mäkipää blå
medlem Arto Pirttilahti cent
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Ville Skinnari sd
medlem Antero Vartia gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Teija Miller.